

der vel til de almindelige Hovedlandeveie for-
dres Bidrag af et Sted, hvor Veien ikke gif
over, men disse Bidrag vare yderst ubetydelige.
De angik, som sagt, kun Veienes første Anlæg
og angik ikke deres Vedligeholdelse, og det op-
rindelige Anlæg af Veiene skete paa den Maade,
at det contribuable Hartkorn i det nær-
mest omliggende District maatte ved person-
ligt Arbeide tilveiebringe Samme, og blot, for-
saavidt der forredes mere Arbeide af dem
end $\frac{1}{2}$ Spanddag for hver Td. Hartkorn, fik de
en Betaling derved, som var meget ubetydelig,
nemlig 48 p . for hver Spanddag, og det var
det, der blev lignet og blev lignet saaledes,
at det Amt, hvori Arbeidet foregik, betalte det
Meste; Mindre betalte Stiftet, hvori Amtet
var beliggende, og atter Mindre betalte det
øvrige Riges Hartkorn, og Vedligeholdelsen ved-
kom slet ikke Andre end de Arbeidspligtige.
Det var og, efterat de syenske Hovedlande-
veie vare tilendebragt, i Almindelighed kun
2 p ., som man i Thyens Stift pr. Td. Hart-
korn kom til at give. Nu derimod er det ved
Frd. 23. Sept. 1841 blevet fastsat, at alt Veiar-
beide paa Hovedlandeveiene, skal skee med Be-
taling og ikke ved Pligtarbeide, saaledes som
forhen, og at Udgifterne derved skulle fordeles
over hele Landet. Derved opstod en alminde-
lig Forpligtelse til at betale 2 Mk. pr. Td.
Stk. til almindeligt Veiarbeide over hele Lan-
det — hvilket blev det almindelige Maximum
og hidtil ogsaa har været Minimum — og
desuden til at betale $\frac{1}{3}$ af de specielle Udgif-
ter, som blive anvendte til Hovedlandeveienes
Vedligeholdelse i hvert enkelt Amt. De Der,
som her er Spørgsmaal om, og hvoraf Lange-
land og Taasinge ere de vigtigste, ere saaledes
komne til at betale temmelig Betydeligt til
Foretagender, som ere dem mindre vedkommende,
og hvortil de forhen kun havde ubetydelige Bidrag
at svare, hvilket ogsaa gjælder om andre Der,
s. Ex. Samso. Hvad der engang er bestemt
ved Lov bør overholdes, og det saameget mere
her, som denne Lov var bygget paa funde og
rigtige Principer og var aldeles nødvendig for
at komme ud af et aldeles uholdbart System,
et System, som, da det oprindeligt blev grund-
lagt, vel havde Meget for sig, men som efter
den senere Udvikling af Forholdene var blevet

aldeles ubilligt og uholdbart. Det kunde ikke
ophæves uden ved en gennemgribende Foran-
staltning, der ogsaa blev bifaldt af Provind-
stalskanderne saavel for Nerne som for Jylland,
og som vistnok hører til de meest velgjørende
Foranstaltninger, som i den senere Tid ere
trufne. Denne Lov bør vistnok vedligeholdes,
og jeg troer ogsaa, som jeg allerede har an-
mærket, at, dersom det skulde bifaldes, at alle
Hovedlandeveisbomme ophævedes uden Vederlag,
alene ved Ligning paa Hartkornet, da maatte
ogsaa de Der, hvorom her er Spørgsmaal,
finde sig i at faae en som Følge deraf forøget
Udgift. Men her er Spørgsmaal om
at gjøre en Undtagelse fra den al-
mindelige Lovgivning, som aabenbart
bliver præjudicerende for dem; thi det Bidrag,
de skulle erlægge til Hovedlandeveienes Vedlige-
holdelse og til deres Anlæg paa de Steder, hvor
de ansees nødvendige, bliver større, fordi det
særdeles Bidrag, Lovgiveren har villet der skulde
bæres af de Districter, der staae i den nærmeste
Forbindelse med disse Veie, derved bliver op-
hævet, nemlig Bompengene. Her er saaledes
Spørgsmaal om en Undtagelse fra en almin-
delig Lov efter visse Districters Dnsse og til
deres Fordeel, og som synes ikke at kunne er-
stattes paa anden Maade end ved dem. Jeg
troer, at just derved, at man holder Prin-
cipet indenfor de rette Grændser — hvilket,
naar man bedømmer det efter de enkelte Tilfældes
Beskaffenhed, kan undertiden synes ubilligt, men
derfor gjerne kan være et i sin Heelhed rig-
tigt Princip — og ikke giver det Anvendelse
ved en Leilighed, hvor det efter Loven ikke er
anvendeligt, derved troer jeg netop, at man
opnaaer, at der bliver mindre Grund til at
klage derover, end der ellers vilde være. Naar
det er paaberaabt, at den samme Paagstand og-
saa kan gjøres fra de enkelte Districters Side
i selve Thyen, som kun have liden Brug for
Hovedlandeveie, da nægter jeg ikke, at det kan
have endeel for sig og maaskee kunde være en
Grund for slet ikke at gaae ind paa denne Lov,
fordi det ogsaa for dem kunde ansees præju-
dicerende. Men der er stor Forskjel paa saa-
danne enkelte Districter, som umuligt kunne
fattes ved almindelige Regler og paa Der,
hvor Grunden til, at de ikke skulle erlægge Bi-